ŚLĄSKI ZWIĄZEK GMIN I POWIATÓW

40-048 Katowice, ul. Kościuszki 43/5
tel.: +48 32 25-11-021, 25-11-241 fax: +48 32 25-10-985
www.silesia.org.pl, email: zwiazek@silesia.org.pl
NIP:634-10-87-850, Konto ING Bank Śląski 03 1050 1214 1000 0007 0001 3261

LDz/301JK/01/03/2018

Katowice, dn. 22 lutego 2018 r.

RPW/16079/2018 P
Data:2018-03-13

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
KANCELARIA OGÓLNA
WPŁYNĘŁO W DNIU 2018 -03- 13
L.dz. .....

Pan
Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze!

W załączeniu przesyłam Panu Ministrowi stanowisko Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w sprawie propozycji zmian w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2018 poz. 21). W imieniu 133 jednostek samorządu lokalnego zrzeszonych w Śląskim Związku Gmin i Powiatów zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie w ramach resortu środowiska prac legislacyjnych zgodnie z propozycjami przedstawionymi w w/w stanowisku, które przyczyniłyby się do ograniczenia występujących obecnie nadużyć związanych z niewłaściwym obrotem odpadami oraz przetwarzaniem i zagospodarowaniem odpadów przez przedsiębiorców funkcjonujących w tej sferze.

Z poważaniem

Przewodniczący
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów

Jacek Krywult

ŚLĄSKI ZWIĄZEK GMIN I POWIATÓW

40-048 Katowice, ul. Kościuszki 43/5
tel.: +48 32 25-11-021, 25-11-241 fax: +48 32 25-10-985
www.silesia.org.pl, email: zwiazek@silesia.org.pl
NIP:634-10-87-850, Konto ING Bank Śląski 03 1050 1214 1000 0007 0001 3261

Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 16 lutego 2018 r.

w sprawie: **propozycji zmian w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 21)**

Doświadczenia wielu gmin woj. śląskiego wskazują, iż często dochodzi do nadużyć ze strony przedsiębiorstw prowadzących działalność w oparciu o uzyskane zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie różnego rodzaju odpadów. Nieprawidłowości te związane są m.in. z obrotem odpadami w sposób zabroniony, działalnością prowadzoną niezgodnie z wydanymi zezwoleniami i pozwoleniami, a także niemożnością przeprowadzenia na podstawie obecnie obowiązujących przepisów skutecznej i rzetelnej kontroli przedsiębiorców funkcjonujących w ww. sferze. W związku z powyższym Zarząd Związku postuluje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz.U. 2018 poz. 21), które przyczynią się do ograniczenia skali uchybień. W szczególności proponujemy następujące zmiany:

1. Konieczne jest zabezpieczenie roszczeń z tytułu możliwości wystąpienia negatywnych skutków w środowisku w stosunku do podmiotu prowadzącego działalność w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów. Podmioty prowadzące działalność polegającą na zbieraniu lub przetwarzaniu odpadów niejednokrotnie występują z wnioskiem o wydanie zezwoleń na zbieranie i \ lub przetwarzanie odpadów, w którym podane są prawie wszystkie rodzaje odpadów. Jeżeli przepisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w danej gminie dopuszczają taką działalność na przedmiotowym terenie, to organ wydający powyższe zezwolenie nie posiada podstaw prawnych do tego, aby zwrócić się do wnioskodawcy o faktyczne przeanalizowanie tego, które odpady będą zbierane lub przetwarzane. Wnioskodawca powinien być prawnie zobowiązany do przeprowadzenia analizy rodzaju i ilości odpadów ujętych we wniosku w kontekście realnych możliwości ich zbierania i przetwarzania. Odpowiednie zmiany prawne powinny w sposób finansowy zabezpieczać roszczenia z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku w stosunku do podmiotu prowadzącego działalność w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów. Biorąc pod uwagę fakt, iż z wnioskiem o wydanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów występują zarówno osoby fizyczne prowadzące działalność, jak również spółki kapitałowe (których kapitał to często tylko 5 000 zł), to kwota na zabezpieczenie roszczeń finansowych nie powinna być zależna od rodzaju podmiotu, który tą działalność prowadzi. Wysokość kwoty na zabezpieczenie roszczeń finansowych powinna być uzależniona od rodzaju i ilości odpadów przewidzianych we wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

2. Niezbędne jest także stworzenie możliwości przeprowadzania natychmiastowej i niezapowiadanej kontroli w przedsiębiorstwach z perspektywy występowania uciążliwości związanych z ich funkcjonowaniem. W tym kontekście konieczne jest rozważenie bądź kadrowego wzmocnienia istniejących inspekcji ochrony środowiska, bądź

też utworzenie w tym celu powiatowych inspekcji ochrony środowiska. Pożądane byłoby w tym zakresie umożliwienie inspekcjom ochrony środowiska przeprowadzenia natychmiastowej i niezapowiadanej kontroli w ww. przedsiębiorstwach z perspektywy występowania uciążliwości, związanych z ich funkcjonowaniem i w kontekście przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska. Ponadto pracownicy samorządowi powinni posiadać prawnie uregulowaną możliwość nałożenia mandatów pieniężnych na podmioty, wobec których stwierdzono uchybienia w odniesieniu do przepisów o ochronie środowiska lub prowadzenie działalności niezgodnie z wydanymi zezwoleniami i pozwoleniami. Bez zagwarantowania podmiotom prowadzącym taką kontrolę konkretnych i dyscyplinujących narzędzi, ich działania nie przyniosą pożądanych w świetle obowiązującego ustawodawstwa efektów.

3. Wskazane jest również uproszczenie procedury wydawania decyzji wstrzymującej pracę instalacji oraz realizacji przedsięwzięć związanych z przetwarzaniem odpadów a powodujących uciążliwości, w tym wprowadzenia obowiązku podania informacji o wstrzymaniu działalności do publicznej wiadomości. Wzmocnieniu powinny ulec uprawnienia właściwych organów do cofania zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, obecnie zawarte w art. 47 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w szczególności likwidacji lub zmianom powinna ulec procedura wzywania do zaniechania naruszeń. Podstawą - dla organu, który wydał przedmiotowe zezwolenie - do jego cofnięcia winien być w szczególności protokół pokontrolny, stwierdzający naruszenie prawa lub warunków określonych w uzyskanym zezwoleniu (protokół będący wynikiem kontroli przeprowadzonej przez organ niewydający przedmiotowego zezwolenia, np. WIOŚ). Właściwy organ, który uprzednio wydał zezwolenie powinien - wydając decyzję ws. cofnięcia zezwolenia - zostać prawnie zobowiązany do przekazania takiej informacji do publicznej wiadomości w terminie 48 godzin od jej wydania (tj. decyzja w formie natychmiastowej wykonalności).

4. Ponadto właściwy organ powinien posiadać prawo do odmowy wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub ich przetwarzanie w stosunku do podmiotu, wobec którego ujawniono okoliczności świadczące o rażącym naruszaniu przez niego przepisów ustawy o odpadach. W ten sposób bez względu na to, na jakim terenie (tj. gminy, powiatu czy województwa) zostałyby naruszone przepisy w zakresie ochrony środowiska przez dany podmiot, organ wydający nowe zezwolenie posiadałby postawę prawną do odmowy wydania nowego zezwolenia.

5. Odpowiedzialność za właściwe zagospodarowanie odpadów powinna spoczywać na ich wytwórcy. Podmiot wytwarzający winien bowiem zlecać wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami wyłącznie firmom posiadającym zezwolenia na przetwarzanie lub unieszkodliwianie odpadów (co zredukuje sytuacje, w których odpady są przekazywane od jednego zbierającego do kolejnego). Wprowadzenie takiej zmiany w przedmiotowej ustawie umożliwi kontrolowanie przemieszczania się odpadów (począwszy od ich wytwórców, a skończywszy na przedsiębiorstwie zajmującym się ich zagospodarowywaniem).

6. Pożądane byłoby również wprowadzenie zmiany w art. 42 ust. 1 przedmiotowej ustawy poprzez dodanie sformułowania:
„określenie masy odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych zbieraniu".

Obowiązek wskazania w decyzjach dot. prowadzenia zbierania odpadów warunku określającego ilość odpadów poddawanych zbieraniu, może usprawnić kontrolę zezwoleń wydanych wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania odpadów.

Ponadto biorąc pod uwagę to, iż przedsięwzięcia związane ze zbieraniem odpadów (w tym ilość i rodzaj zbieranych odpadów w punktach zbierania odpadów) mogą w istotny sposób wpływać na środowisko, należy zatem w rozporządzeniu ustalającym listę przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględniać również punkty zbierania odpadów innych niż złom.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Przewodniczący
Jacek Krywult